

Asia: VN/24092/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen ja maksun tiedot -asetuksen täytäntöönpanosta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esitykseen

Finanssiala ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen ja maksun tiedot asetuksen täytäntöönpanosta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Finanssiala ry:n lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen (MiCA) ja maksun tiedot asetuksen (TFR) täytäntöönpanosta (HE-luonnos).

1 Kryptovaroja hyödyntävä rikollisuus ja väärinkäytökset ovat lisääntyneet voimakkaasti, minkä vuoksi pidämme tärkeänä, että kryptovarojen liikkeeseenlasku, vaihdanta ja muutkin hyödyntämistavat saataisiin kattavan kansainvälisen sääntelyn piiriin. Kannatamme pääosin ehdotettuja säännöksiä ja niiden perusteluja.

2 Ehdotettu laki yhtenäistäisi kryptovaran ja kryptovarapalvelun määritelmiä ja muutakin terminologiaa MiCA:n kanssa. Pidämme ehdotusta tältä osin hyvänä ja kannatettavana.

3 Kansallisen lain kumoamisen myötä muiden kryptovarojen kuin omaisuusreferenssitokeneiden ja sähköisen rahan tokeneiden liikkeeseenlasku ja virtuaalivaluutan vaihtamista hyödykkeisiin eivät olisi enää rekisteröitymisvelvollisuuden piirissä. Pidämme ratkaisua ongelmallisena kuluttajan- ja asiakkaansuojan sekä rikostorjunnan näkökulmista.

4 Esimerkkinä voidaan mainita nopeasti yleistyneet kryptohuijaukset ja -petokset, joissa hyödynnettävät instrumentit ja tekemuodot kehittyvät niin nopeasti, ettei vilpillisen markkinoinnin kohteeksi joutuvilla henkilöillä ja yhteisöillä useinkaan ole luotettavia keinoja arvioida sijoitusinstrumenttien tai niitä tarjoavien tai markkinoivien tahojen toiminnan aitoutta, luotettavuutta tai lainmukaisuutta.

5 MiCA:n II osastossa olevat säännökset muiden kryptovarojen kuin omaisuusreferenssitokeneiden ja sähkörahatokeneiden tarjoamisesta yleisölle ovat sinänsä hyödyllisiä, mutta arviomme mukaan riittämättömiä tilanteessa, jossa tarjoajan koko toiminta perustuu asiakkaiden erehdyttämiseen ja rahastamiseen lainvastaisin keinoin.

Rekisteröitymisvelvollisuuden kautta yleisöllä olisi mahdollisuus tunnistaa ne toimijat, jotka täyttävät lain ja viranomaisten vaatimukset ja luottaa siihen, että niiden tarjoamat kryptovarajat ja palvelut ovat asianmukaisia. Kuluttajan- ja asiakkaansuojan ohella kattava rekisteröitymisvelvollisuus olisi myös tärkeä keino parantaa kryptovara-alan väärinkäytösten ja rikosten tahraamaa mainetta yleisön silmissä.

6 MiCA:n valmistelussa valtioneuvosto kannatti sääntelytavoitetta, jonka lähtökohtana on säännellä samankaltaisia rahoituspalveluja niiden luonteen edellyttämällä tavalla. Pidämme ”sama riski, sama toiminta, samat säännöt” -periaatteen toteutumista ensiarvoisen tärkeänä ja sitä tulee soveltaa johdonmukaisesti kryptovarapalvelujen tarjonnan ohella myös esimerkiksi palveluntarjoajien valvontaan ja laiminlyönneistä tai rikkomuksista määrättäviin seuraamuksiin. Toivommekin, että jatkovalmistelun yhteydessä varmistetaan ehdotetun sääntelyn yhdenmukaisuus perinteisen rahoitussektorin sääntelyn kanssa.

7 Talousrikollisuutta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien viranomaisvelvoitteiden ja finanssitoimialan omien kokemusten ja havaintojen perusteella kryptovara-ala on korkean riskin toimiala, minkä vuoksi pidämme välttämättömänä, että viranomaisille turvataan riittävät määrälliset ja laadulliset resurssit esitettyjen valvontatehtäviensä hoitamiseksi. Tämä on ensiarvoisen tärkeää myös perinteisen rahoitussektorin toimijoille, jotka poliisin riittämättömien tutkintaresurssien vuoksi ovat joutuneet sijaiskärsijöiksi tilanteessa, jossa asiakas on ymmärtämättömyyttään tai manipuloinnin uhrina langennut kryptohuijarin virittämään ansaan.

Laki kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista

1. Näkemykset kansallisen lain nojalla sallittuun liiketoimintaan

--

2. Näkemykset EU:n kryptovara-asetuksen 143 artiklan mukaisen siirtymäajan soveltamisesta

--

3. Näkemykset toimijoiden salassapito- ja vahingonkorvausvelvoitteisiin

--

4. Näkemykset viranomaisen valvontavaltuuksiin

--

5. Muut huomiot, jotka koskevat ehdotettua kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annettua lakia

--

Näkemykset Finanssivalvonnasta annetun lain muutoksiin

--

Näkemykset rikoslain muutoksiin

--

Ehdotettuja valvontamaksuja koskevat näkemykset

--

Muita muutosehdotuksia koskevat näkemykset

--

FINANSSIALA RY

Taina Ahvenjärvi

Linna Mika
Finanssiala ry